

สวค. ๘๘
วันที่ 11 มิ.ค. ๖๒
เวลา 10.10

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส30819 กค
รับที่ : ๘3355/62 ส. 1 มติ
วันที่ : 11 มี.ค. 62 เวลา : 10:08

ที่ นร ๑๒๐๐/๓๒

สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจตามตัวชี้วัดการพัฒนาการได้รับ
สินเชื่อ (Getting Credit) ของการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจ
ในประเทศไทยของธนาคารโลก (Ease of Doing Business)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. บันทึกสรุปเสนอคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมาย
หลักประกันทางธุรกิจตามตัวชี้วัดการพัฒนาการได้รับสินเชื่อ (Getting Credit)
ของการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของ
ธนาคารโลก (Ease of Doing Business)

ด้วยสำนักงาน ก.พ.ร. ขอเสนอเรื่อง แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมาย
หลักประกันทางธุรกิจตามตัวชี้วัดการพัฒนาการได้รับสินเชื่อ (Getting Credit) ของการปรับปรุง
สภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก (Ease of Doing Business)
มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี
(นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการสำนักงาน ก.พ.ร. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ
คณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ที่มา

ในการประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินการตามแนวทางการปรับปรุง
สภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี
(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายอภิศักดิ์ ดันดิรวงศ์)
เป็นประธาน เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติให้เร่งรัดการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับหลักประกัน
ทางธุรกิจ โดยให้สำนักงาน ก.พ.ร. ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาหรือแนวทาง
การดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป

๒. การดำเนินการ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเศรษฐกิจ
การคลัง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมบังคับคดี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สมาคมธนาคารไทย

สมาคมลีสซิงไทย สมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทย และธนาคารโลกประจำประเทศไทยแล้ว เพื่อหารือแนวทางการดำเนินการเร่งรัดการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันทางธุรกิจ ได้ข้อสรุปร่วมกัน ดังนี้

๒.๑ การที่ธนาคารโลกเสนอให้ประเทศไทยปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันให้อยู่ภายใต้กฎหมายฉบับเดียวกันนั้น เป็นเพียง “ข้อเสนอแนะ” ของธนาคารโลก โดยธนาคารโลกเห็นว่าหากสามารถดำเนินการได้ ก็จะเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้แทนธนาคารโลกประจำประเทศไทยยืนยันว่าธนาคารโลกมิได้ประสงค์ที่จะแทรกแซงกิจการภายในประเทศไทย และตระหนักดีว่าการเปลี่ยนแปลง (Transform) ระบบกฎหมายต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเพราะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อทุกภาคส่วน จำต้องดำเนินการด้วยความละเอียดรอบคอบ

๒.๒ คำแนะนำของธนาคารโลกเกิดขึ้นสืบเนื่องจากสิทธิในหลักประกันตามระบบกฎหมายไทยในปัจจุบันเป็นไปตามกฎหมายหลายฉบับ เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. ๒๕๑๔ พระราชบัญญัติการจำนองเรือและบุริมสิทธิทางทะเล พ.ศ. ๒๕๒๗ พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๔๘๑ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้น การตรวจสอบสิทธิในหลักประกันจึงเป็นไปได้ยากเพราะระบบของแต่ละหน่วยงานไม่เชื่อมโยงกัน อันส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในหลักประกัน ดังนั้น หากสามารถเชื่อมโยงการตรวจสอบสิทธิในหลักประกันได้ การมีกฎหมายหลายฉบับก็อาจไม่เป็นปัญหา

๒.๓ จากข้อเท็จจริงข้างต้น ที่ประชุมจึงเห็นว่าการพัฒนาระบบกฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันของไทยเป็นเรื่องที่จำเป็น แต่โดยที่มีผลกระทบมาก จึงต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบไปพร้อม ๆ กับการสร้างการรับรู้ที่ถูกต้องแก่สังคม อย่างไรก็ตาม หากปล่อยให้ข้อเท็จจริงดังที่ธนาคารโลกแนะนำยังคงอยู่ การอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบธุรกิจก็จะเป็นไปได้ยากและส่งผลกระทบต่อความยากง่ายในการประกอบธุรกิจและการแข่งขันของประเทศโดยรวม กรณีนี้จึงสมควรดำเนินการ ๒ เรื่องควบคู่กันไปเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

๒.๓.๑ การดำเนินการระยะสั้น (ภายใต้กรอบกฎหมายปัจจุบัน)

ให้หน่วยงานที่มีระบบจดทะเบียนทรัพย์สินซึ่งก่อให้เกิดสิทธิในหลักประกันของสังหาริมทรัพย์ทุกประเภท (การจำนอง ลีสซิง/เช่าซื้อ การนำบัญชีลูกหนี้ไปเป็นหลักประกันการชำระหนี้ และการขายแบบห่วงกรรมสิทธิ์) ร่วมกันเชื่อมโยงฐานข้อมูลการจดทะเบียนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเข้าด้วยกันโดยอาจใช้ระบบ Blockchain หรือระบบอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อให้ฐานข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินมีความครบถ้วน ทันสมัย และสามารถสืบค้นได้ ณ ที่เดียว ทั้งนี้ สมควรมอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังและสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพในเรื่องดังกล่าวและกำหนดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายใน ๖ เดือน

๒.๓.๒ การดำเนินการในระยะกลาง ๓ ปี

ให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมบังคับคดี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และภาคเอกชน ดำเนินการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันทางธุรกิจทั้งระบบ เพื่อพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันของประเทศไทยให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป โดยดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยเคร่งครัด เพื่อให้กฎหมายเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน

๒.๔ โดยที่แนวทางการดำเนินการตามข้อ ๒.๓ เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน สมควรที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติชัดเจน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการปรับปรุง สภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก (Ease of Doing Business) ได้เห็นชอบให้นำการดำเนินการดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒.๕ คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ได้รับทราบแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายหลักประกัน ทางธุรกิจตามตัวชี้วัดการพัฒนาการได้รับสินเชื่อ (Getting Credit) ในการจัดอันดับความยาก-ง่าย ในการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก (Ease of Doing Business) และให้สำนักงาน ก.พ.ร. นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ในการประชุมรายงานผลการดำเนินการตามแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อม สำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก (Doing Business) ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์) เป็นประธาน เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ได้มีมติให้เร่งรัดการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับหลักประกัน ทางธุรกิจ โดยให้สำนักงาน ก.พ.ร. ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาหรือแนวทางการ ดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป อันจะส่งผลต่อการจัดอันดับของประเทศไทยในรายงาน Doing Business ของธนาคารโลก และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๔. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เรื่องดังกล่าวมีความเร่งด่วน เนื่องจากต้องมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและต้อง มีระยะเวลาดำเนินการอย่างเพียงพอเพื่อให้ทันต่อการประเมินเพื่อจัดอันดับความยาก-ง่าย ในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก (Ease of Doing Business ๒๐๒๑) ซึ่งจะต้องมีผลในทางปฏิบัติ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

๕. ประเด็นเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อโปรดมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแนวทางการดำเนินการ เกี่ยวกับกฎหมายหลักประกันทางธุรกิจตามตัวชี้วัดการพัฒนาการได้รับสินเชื่อ (Getting Credit) ของการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก (Ease of Doing Business) ในข้อ ๒.๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการ ก.พ.ร.